

Biblická hodina – 17.12.2020

Suspírium: „Hľa, stojím pri dverách a klopem. Ak niekto počuje môj hlas a otvorí dvere, vojdem k nemu a budem jesť s ním a on so mnou. Toho, kto zvíťazí, posadím so mnou na svoj trón tak, ako som ja zvíťazil a zasadol som so svojim Otcom na jeho trón. Kto má uši, nech počúva, čo Duch hovorí cirkvám.“ (Zjav 3,20-22)“ Amen.

Začiatočná pieseň: Chválospev č. 303: „V tých miestach blažených ...“

Modlitba

Tvoja chudoba, drahý Kriste, je naším bohatstvom. Tvoja pokora, velebený Ježiš, je našou výsosťou. Nadišiel čas, aby sme i my vyznali s Elihum, že Ty si veľký, udržuješ od počiatku sveta všetko, spočítaš medzníky nášho života a všetkého koniec je v Tvojich rukách. Ty si prijal ľudstvo také, aké je v skutočnosti. Tvoja mocnosť nás zachráni a povedie do večnosti. Prosíme Ťa i na sklonku nášho dnešného dňa, posluž nám Tvojím slovom. Úctivo Ťa vzývame, aby si zavelil svojim Svätým Duchom tam, kde už dávno nepočuli Tvoje umiernené Slová a nepozorovali Tvoje čisté a láskyplné skutky. Príď medzi nás, Spasiteľ náš, aby sme skutočne vnímali Tvoju službu a prijmi to, čo my máme, malý salaš v srdci, ktorý je pripravený len pre Teba. Miluj nás i napriek našim hriechom, Všemohúci Bože, a buď s nami veľmi trpezlivý. Žijeme v slepej uličke, ale daj, aby tá slepá ulička sa zmenila na jednosmernú cestu až k Tvojim bránam, kde Ťa spolu s anjelmi budeme vzývať a volať do nášho spoločenstva: „Svätý, svätý, svätý je Hospodin zástupov, celá zem je plná jeho slávy.“ (Iz 6,3) Amen.

Biblický text: Kniha Jóbova 36, 26-37,13

„Zaiste, Boh je veľký a my ho nepoznáme, počet jeho rokov je nepreskúmateľný. Príťahuje kvapky vody, čo sa potom z hmly zrážajú ako dážď, ktorý dávajú oblaky a hojne prší na ľudí. Vie niekto pochopiť rozpínanie oblakov, hromobitie z jeho stanu? Rozprestrel nad ním svetlo a prikryl hlbiny mora. Pretože nimi spravuje národy aj jedlo dáva v hojnosti. Dlane si vyzbrojuje bleskom, prikazuje mu zasiahnuť útočníka. Hovorí o ňom jeho hrmenie, ktoré vzbudzuje hnev proti neprávosti. Zaiste sa mi pri tom trasie srdce, zo svojho miesta ide vyskočiť. Dobre počúvajte burácanie jeho hlasu, dunenie, ktoré vychádza z jeho úst. Pod celé nebo ho vypustí, jeho svetlo sa dostane do všetkých kútov zeme. Potom jeho zvuk zarachotí, vznešeným hlasom zahrmí hrom, bleskom nebráni, keď počuť jeho hlas. Boží hlas záhadne hrmí, koná veľké veci, ale my ich nepoznáme. Snehu hovorí: ‚Padaj na zem.‘ Dážď i lejak dokazujú jeho moc. Na ruku každého človeka dáva pečať, aby všetci ľudia jeho dielo poznali. Zver zalieza do brlohu,

vo svojich norách prebýva. Z komnaty vychádza víchrica, so severnými vetrami prichádza chlad. Božím dychom vzniká ľad a vodná hladina zamrzá. Vlahou obťažkáva oblak a mrak rozptyľuje blesky. Tento kolobeh sa ustavične opakuje podľa jeho príkazov, aby sa splnilo všetko, čo im na povrchu celej zeme prikazuje. Zosiela to buď ako trest, alebo na prospech jeho zeme ako prejav milosrdenstva.

Milí bratia a drahé sestry v Pánu Ježišovi!

Po opakovaní chýb Jóbových priateľov Elihu uvažuje nad poznaním Božej nepoznateľnosti. Po jeho osobných protirečeniach nás skutočne prekvapí jeho viera. Napriek všetkému, čo povedal doteraz, jeho posledné slová svedčia o tom, že k nám hovorí človek s vierou v srdci. Má svoju osobnú skúsenosť s Bohom. Je typickým človekom „mladej“ viery. Zadíval sa do prírody a jeho slová sú prevzaté poučky a presné definície o Bohu, ktoré zjavne vyslovil každý staroveký človek. Vo viere ako mladý alebo vo viere skúsený? Kto je skutočne Elihu a aká je jeho viera, badáme práve tu. Tu už sa nemôže vyhovoriť. Tu už sa nemôže pretvarovať. Tu už sa musí priznať, kto je pre Neho samotný Boh. Boh v jeho ponímaní je nepoznateľný. Ten, kto pred chvíľou ešte vedel tak veľa o Bohu, a tak neomylné o Ňom rečnil, začína hovoriť o Božej nepoznateľnosti. Jeho slová získavajú novú kvalitu: „*Zaiste, Boh je veľký a my ho nepoznáme, počet jeho rokov je nepreskúmateľný.*“ (Jób 36,26)

Elihu zmenil všetko. Nielen postoj, ale i obsah svojej reči. Ved' on reční o svojej osobnej viere. Všetko sa zmení, aj pohľad, aj okolnosti, aj slová, keď človek hovorí o vlastnej viere. Tu už nemôže prstom ukazovať na Jóba. Tu už sa nemôže vyhovoriť. Tu už je len jediná možnosť. Vyznať vieru. Akú vieru? Živú vieru alebo neživú vieru?

Boh podľa Elihua práve prírodnými javmi nás učí. I neživé stvorenstvo je pre nás učivom o živom Bohu, lebo On je skutočným učiteľom všetkých nás a prírodné javy boli pre starovekého človeka najväčšou záhadou, ale sú i dnes. Vytváranie oblakov, hromy a blesky boli symbolom Božej neobyčajnej sily a videli v nich zjavenie moci Všemohúceho. Zvlášť búrka bola pre človeka obrovskou výzvou. V hrmení vždy počuli prehovoriť Boha.

Aj Elihu vie len opísať tieto prírodné javy, ale nevie ich vytvoriť. Je nádherný tento opis, ale žeby niekto sa pokúsil vlastnou silou dážď, hrmenie, sneh vytvoriť? Všetko sa dá napodobniť, ale všetko zostane umelé. To nie je skutočné. Dnes už umelý sneh je na poriadku. Dnes už vyburcovaná búrka vysokými elektrickými napätiami je na poriadku, ale čo je od prirodzenosti dané, to človek nevie zmeniť.

Skutočnosť a prítomnosť Všemohúceho Hospodina v prírodných javoch. Aj sám Martin Luther to zažil, keď jeho obráteniu a osobnej prísaha napomohla práve búrka. On tam, v tom duchovnom rozpoležení sa zveril ako malé vtáčatko do Božích rúk. Príde v živote každého z nás tá búrka, ktorá zmetie všetko a prinesie zmeny. Potrebujeme lejaky. Potrebujeme ju.

Od riešenia Jóbovej viny a Božej spravodlivosti Elihu prechádza do prírody. Od sveta ľudí sa dištancuje, a zrazu dážď, búrka, blesk, sneh a ľad, divé zvieratá prevažujú v jeho reči. Zanechá živé spoločenstvo ľudí a venuje svoju pozornosť neživému vesmíru. Obraz prírodnej lyriky. Opis niečoho iného ako človeka, lebo Božie dielo poznať a spoznať znamená mať zviazané ruky. Keď Boh prehovorí, človek nemá čo povedať. Božia pečať je istá. Nemôcť nič robiť. Všetko vie človeka i jeho úsilie zastaviť. Práca človeka sa končí tam, kde sám človek spozná, toto je dielo Pána. Všetko, aj živé a neživé pretvára Boh.

Elihu týmto končí. Elihu stíchne. Elihu utíši sa. Elihu už viac neprehovorí, lebo Jeho žezlo preberie Boh. Nakoniec On, ten Veľký, Prevelký, ktorý nemešká, má posledné slovo. Každý prírodný jav, o ktorom Elihu hovorí, je jasnou rečou Božej moci. Povstali a vzišli na Boží príkaz. Tieto javy sú znakmi Božieho trestu alebo Jeho milosrdenstva.

Slovo trestu alebo slová milosrdenstva. Slová, obyčajné slová sú neobyčajnou zvesťou nebies. Boh prehovorí a všetko, bude zjavné i pre nás.

Či to je trest? Či to je milosrdenstvo? Boh nám to zjaví. I zjavil v Kristovi. Jeho posledné slovo nie je smršť, všetko pretvárajúca búrka, víchrica, ale Slnko, svetlo a teplo. V Kristovi odmietol hriech, ale prijal hriešneho. V Ňom odmietol Ním pohádzajúci svet, ale prijal pokorného božného, ktorý má čo povedať milujúcemu Pánovi. V Ňom odmietol skazenosť zeme, lebo – „Hospodin oľutoval, že utvoril človeka na zemi a cítil v srdci bolesť“ (IMojž 6,6) –, ale v Ňom sa „je dobrotivý voči všetkým, zľutúva sa nad všetkými stvoreniami.“ (Žalm 145,9)

Biblický text: List Židom 11, 8-22

„Vo viere Abrahám poslúchol, keď ho Boh volal, aby odišiel na miesto, ktoré mal dostať ako dedičstvo. Odišiel, hoci nevedel, kam ide. Na základe viery sa usadil v prisľúbenej zemi ako v cudzej a býval v stanoch s Izákom a Jákobom, spoludedičmi toho istého prisľúbenia. Očakával totiž mesto s pevnými základmi, ktorého tvorcom a staviteľom je Boh. Vo viere aj neplodná Sára dostala silu počať potomka, hoci už prešiel jej čas, lebo pokladala za verného toho, čo jej dal prisľúbenie. A tak z jedného muža, ktorého sila odumrela, sa narodilo také množstvo potomkov, ako je hviezd na nebi a piesku na morskom brehu, ktorý sa nedá spočítať. Títo všetci umierali vo viere, aj keď nedosiahli to, čo bolo

prisľúbené, ale iba z diaľky to videli a pozdravovali. Vyznávali, že sú na zemi cudzincami a pútnikmi. Tí, čo takto hovoria, naznačujú, že hľadajú vlasť. Keby totiž mysleli na tú, z ktorej vyšli, boli by mali dosť času vrátiť sa. Teraz však túžia po lepšej, čiže po nebeskej. Preto sa ani Boh nehanbí volať sa ich Bohom, veď im pripravil mesto. Vo viere Abrahám obetoval Izáka, keď bol skúšaný, a jednorodeného prinášal ako obeť ten, ktorý dostal prisľúbenia a ktorému bolo povedané: Po Izákovi sa bude volať tvoje potomstvo. Usudzoval totiž, že Boh má moc vzkriesiť aj mŕtvych. Preto dostal Izáka naspäť aj ako predobraz vzkriesenia. Vo viere Izák požehnal Jáкова a Ezáva v pohľade do budúcnosti. Vo viere Jákob, keď umieral, požehnal každého z Jozefových synov a poklonil sa opretý o vrch svojej palice. Vo viere Jozef, keď zomieral, hovoril o odchode synov Izraela a pripomenul im, čo majú urobiť s jeho kosťami.”

Milí bratia a drahé sestry v Pánu Ježišovi!

Abrahámov príklad viery:

8-10. verš

Abrahám sa v Liste Židom objavuje už po štvrtýkrát. Tentokrát ako vzor veriaceho. Kým u apoštola Pavla vďaka osoby Abraháma zdôrazňuje ospravedlnosť viery (R 4,3.9, Gal 3,6), tu je kľúčové Božie zaslúbenie. Boží prístup je citeľný. On daruje. On pomáha. On naplní. On splní, čo prisľúbil. A od zeme Kánaán sa dostávame až k vytvorenému mestu, ktorého tvorcom a staviteľom je Boh. Je prekrásne ako môže Boh svoje prisľuby naplniť. Dávam Ti. Darujem Ti. Zavediem ňa. Budem s Tebou. To všetko počul Abrahám, a to všetko sa naplnilo v jeho živote. Jeho poslušnosť sa stala skutočnosťou. Poslúchol a badal vo svojom živote, že Boh to skutočne vykoná. Cieľ je jasný. Miesto s Bohom. Mesto s Pánom.

11-12. verše

Neobvyklou postavou vo viere pri Abrahámovi bola i jeho žena Sára. O jej viere sa píše, že „dostala silu počať potomka.“ Doslovne v pôvodnom jazyku je však: prijala silu. Viera znamená prijať silu, aby som nebola prekážkou Božích zaslúbení. Veď Abrahám bol požehnaný Bohom, ktorý rečnil o jeho obrovskom potomstve. Viera pomáha prekonať nemožné veci, aby sme vedeli naplniť to, čo Boh prisľúbil. To je sila: Zbaviť sa škvrny a špiny, aby som mohla i celým telom poslúžiť Božiemu zámeru. Darovať život znamená prijať silu viery, lebo „Bohu je všetko možné.“ (Mt 19,26) Viera spolupracovala na počatí Izáka, pretože Boh prisľúbil početné potomstvo:

„Vyviedol ho von a povedal mu: „Len sa pozri na nebo a spočítaj hviezdy, ak ich môžeš spočítať,“ a dodal: „Toľko bude tvojho potomstva.“ (IMojž 15,5)

a

„...určite ňa požehnám a rozmnožím tvoje potomstvo ako hviezdy na nebi a ako piesok na morskom brehu; tvoje potomstvo sa zmocní brány svojich nepriateľov.“ (IMojž 22,17)

Dokonca nielen prisľúbil, ale aj naplnil.

13-16. verše

List Židom poukazuje na veľké protiklady, a pritom zdôrazňuje všeobecnosť viery. Prečo?

Vyznáva o Abrahámovi: „Som medzi vami len cudzinec a prisťahovalec.“ (IMojž 23,4) To isté vyznal pred Hospodinom i Dávid: „Pokladáš nás len za cudzincov a prišielcov, akými boli všetci naši predkovia. Náš pozemský čas je ako tieň bez nádeje.“ (IKrn 29,15)

Abrahám sa stal vzorom viery preto, lebo nehľadal pozemskú istotu, ale nebeskú vlasť. Táto vlasť mu garantovala, že Boh sa stal jeho osobným Pánom. Tam, kde bol cudzincom a prisťahovalcom, tam, kde žil, len krátky čas, viedla ho Pánova ruka. Stal sa závislivým od Boha. Nežil pre seba, ale pre Pána večnosti. Bol s Ním neustále prepojený. Komunikoval s Ním, poslúchol Ho, velil mu a uveril Jeho vedeniu. Boh práve preto sa stal Bohom Abraháma, Izáka a Jáкова, lebo Oni sa nechali viesť. Unášali sa zaslúbeniami Pána. Boh sa za ich vieru nehanbil, ale prijal ich za svojich. Silná viera je znakom Božieho vedenie i tam, kde nie som doma, ale vždy len s Ním hľadám svoj cieľ.

17-19. verše

Viera je aj skúškou poslušnosti ako to vykonal aj Abrahám: „Boh povedal: „Vezmi svojho jediného syna Izáka, ktorého miluješ, odíď do kraja Morija a obetuj ho tam ako spaľovanú obeť na vrchu, o ktorom ti poviem.“ (IMojž 22,2)

Abrahám to vykonal. Svoje dieťa bol ochotný odovzdať Bohu: „Keď došli na miesto, o ktorom im povedal Boh, Abrahám tam postavil oltár, naukladal naň drevo, zviazal syna Izáka a položil ho na oltár, na drevo.“ (IMojž 22,9)

Viera Abraháma by bola schopná znášať trvalé účinky svojho skutku. Boh však nielen prehovoril, ale vykonal zmenu. Nikto pre vieru nemusí trpieť trvalé následky, lebo Boh to zariadil. Viera v Boha nesiahá na život, ale vykoná spravodlivosť. Viera v Boha naopak podporuje život. Bohabojnosť je skúška viery. Bázeň Božia patrí k plnému postoju viery a táto skúška napomohla Abrahámovi sa zveriť Pánovi, Ktorý samotnú obeť nežiadal, ale zaobstaral to, čo bolo k obeti potrebné. Skúška viery každého z nás posilní. Abrahám spoznal, že ani obeť syna nemôže prekaziť Božie plány, čo On zaslúbil.

20-22. verše

Nakoniec viera požehnaní. Viera a požehnanie spolu súvisia. Keď Abrahám požehná Izáka, je to symbolom jeho viery. Prejav otcovskej viery. Požehnanie otca je totiž pohľad do budúcnosti, a tento pohľad chce mať istotu viery aj v živote jeho najbližších.

Požehnanie praotcov sú dôležité. Je zarážajúce, že ako ťažko sa dá požehnanie sprostredkovať v súčasnosti. Otcovia sa nezmieňujú o vlastnej viere svojím deťom. Tak veľa chceme odovzdať svojim najbližším, ale čo je s Božím požehnaním? To najdôležitejšie chátra a mizne.

Abrahám Izákovi, Izák Jákobovi a Ezauovi, Jákob Jozefovým synom. Štyri generácie počujú o Bohu Otcovi, nie o sile, o odvahe a o mohutnosti pozemských rodičov.

Autor Listu Židom končí vieru praotcov práve pohľadom do budúcnosti. Ako budú konať tvoje deti, ak nepoznajú Tvojho osobného Boha?

*Izraelskí synovia vyjdú z Egypta len s Božou pomocou. **Požehnanie odovzdané ďalšej generácii znamená obrovskú poklonu pred Pánom.***

Vrcholom moci je Božie vedenie. Ideme ďalej len s tým Pánom, ktorý požehnal a daroval vieru vtedy, keď to bolo potrebné. Amen.

Záverečná modlitba

Vyzývam milých bratov a drahé sestry, aby sa doma vo svojej tichosti pomodlili za to, čo Vás povzbudilo, alebo za tú slabosť, ktorú ste vyrozumeli pri čítaní biblického textu.

Modlitba Pánova

Požehnanie: „Tvoje potomstvo má nádej,“ znie výrok Hospodina, „synovia sa vrátia na svoje územie.“ (Jer 31,17) Amen.

Záverečná pieseň: Chválospev č. 503: „Ó, Ábrahámov Pán...“